ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 22.1.2018
COM(2018) 39 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με την εφαρμογή του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα και την άσκηση της εξουσίας έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων δυνάμει του άρθρου 284 του εν λόγω κώδικα

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις 9 Οκτωβρίου 2013, η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) ενέκρινε τον ενωσιακό τελωνειακό κώδικα («ΕΤΚ»). Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα[1] τέθηκε σε ισχύ την 30ή Οκτωβρίου 2013, ωστόσο οι περισσότερες από τις ουσιαστικές διατάξεις του άρχισαν να ισχύουν από την 1η Μαΐου 2016.

Ο ΕΤΚ ορίζει ένα νομικό πλαίσιο για τους τελωνειακούς κανόνες και διαδικασίες στο τελωνειακό έδαφος της ΕΕ που είναι προσαρμοσμένο στη σύγχρονη εμπορική πραγματικότητα, όπως η παγκόσμια ολοκλήρωση συστημάτων παραγωγής και διάθεσης, το ηλεκτρονικό εμπόριο και τα σύγχρονα εργαλεία επικοινωνίας. Στόχος του είναι να διευκολύνει τη ροή των εμπορευμάτων που διακινούνται εντός και εκτός της Ένωσης ή διέρχονται από αυτή, έτσι ώστε να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων, παράλληλα προστατεύοντας καλύτερα τα δημοσιονομικά και οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης και των κρατών μελών, και διασφαλίζοντας την ασφάλεια και προστασία των καταναλωτών της ΕΕ. Για την επίτευξη των εν λόγω στόχων, ο ΕΤΚ αποσκοπεί ειδικότερα να ολοκληρώσει την εξέλιξη των τελωνείων σε ένα ολοκληρωμένο και πλήρως ηλεκτρονικό περιβάλλον χωρίς χαρτί. Ο ΕΤΚ θεσπίζει κοινούς κανόνες και απαιτήσεις όσον αφορά τα δεδομένα για τις τελωνειακές διασαφήσεις, κοινοποιήσεις, αιτήσεις και αποφάσεις πριν από την άφιξη και πριν από την αναχώρηση. Αυτό συνεπάγεται την αναβάθμιση ή τη δημιουργία δεκαεπτά ηλεκτρονικών συστημάτων.

Ενώ ισχύουν σήμερα οι νομοθετικές διατάξεις του ΕΚΤ, τα δεκαεπτά ηλεκτρονικά συστήματα εφαρμόζονται σταδιακά και, ως εκ τούτου, ο ΕΤΚ προβλέπει επίσης μεταβατική περίοδο, έως τα τέλη του 2020, κατά την οποία τα υπάρχοντα συστήματα με βάση το χαρτί ή τα ηλεκτρονικά συστήματα μπορούν να εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούνται για τα τελωνειακά θέματα για τα οποία δεν υπάρχουν ακόμη διαθέσιμα νέα ηλεκτρονικά συστήματα. Μεταβατική περίοδος ισχύει επίσης για τις άδειες (για παράδειγμα, για την αντιμετώπιση των εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή για τη χρήση τελωνειακών «ειδικών διαδικασιών») που εκδόθηκαν δυνάμει της προηγούμενης νομοθεσίας περί τελωνειακού πλαισίου, τον κοινοτικό τελωνειακό κώδικα, ο οποίος μπορεί να συνεχίσει να εφαρμόζεται το αργότερο έως τον Απρίλιο του 2019.

Παρά το γεγονός ότι ο ΕΤΚ εξακολουθεί να βρίσκεται σε αυτή τη μεταβατική φάση, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατάρτισε την παρούσα έκθεση προκειμένου να καταγράψει την πρόοδο που έχει σημειωθεί έως τώρα όσον αφορά την εφαρμογή των νομοθετικών διατάξεων και τη διάθεση των ηλεκτρονικών συστημάτων. Η έκθεση ανταποκρίνεται σε αίτημα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που διατυπώθηκε σε ψήφισμα της 19ης Ιανουαρίου 2017[2] και στην πρόσκληση που απηύθυνε το Συμβούλιο στα συμπεράσματά του σχετικά με την παρακολούθηση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα της 29ης Σεπτεμβρίου 2016[3].

[1] ΕΕ L 269 της 10.10.2013, σ. 1. Εκδόθηκε διορθωτικό (ΕΕ L 287 της 29.10.2013, σ. 90), στο οποίο διορθώθηκε τυπογραφικό σφάλμα στο κείμενο της 10ης Οκτωβρίου, όπου ως ημερομηνία εφαρμογής αναφερόταν η 1η Ιουνίου 2016. Το κείμενο που ψηφίστηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο προέβλεπε ως ημερομηνία εφαρμογής την 1η Μαΐου 2016.

[2] Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 19ης Ιανουαρίου 2017 σχετικά με την αντιμετώπιση των προκλήσεων από την εφαρμογή του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα και απάντηση της Επιτροπής - 2016/3024 (RSP)

[3] Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την παρακολούθηση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ C 357 της 29.09.2016, σ. 2)

Επιπλέον, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, όπως απαιτείται, έκθεση σχετικά με την εκ μέρους της χρήση της αρμοδιότητας να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που της εκχωρείται από το άρθρο 284 του ΕΤΚ.

Η Επιτροπή κατάρτισε την παρούσα έκθεση με βάση συζητήσεις με κράτη μέλη και επιχειρήσεις της ΕΕ σχετικά με τα θέματα που αφορούν την εφαρμογή του ΕΤΚ και με βάση τη δική της ανάλυση.

2. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

α) Νομική διάρθρωση

Ο ΕΤΚ αντικατέστησε τον κοινοτικό τελωνειακό κώδικα του 1992 («ΚΤΚ»), που ήταν η πρώτη προσπάθεια ενοποίησης των τελωνειακών κανονισμών της ΕΕ. Παρά το γεγονός ότι συνιστούσε σημαντικό επίτευγμα και διευκόλυνση για τις επιχειρήσεις εκείνη την εποχή, οι διαδικασίες και οι πρακτικές στο πλαίσιο του ΚΤΚ βασίζονταν στη χρήση εγγράφων που δεν ήταν κατάλληλα για ένα πιο σύγχρονο ηλεκτρονικό επιχειρηματικό περιβάλλον. Επιπλέον, οι αυξανόμενες ευθύνες των τελωνείων σε θέματα πέραν της είσπραξης δασμών (όπως η αντιμετώπιση των προκλήσεων σε επίπεδο ασφάλειας και προστασίας, οι παράνομες διακινήσεις μετρητών και τα εμπορεύματα παραποίησης/απομίμησης) απαιτούσαν νομοθετικές διατάξεις για την αποτελεσματικότερη οργάνωση των τελωνειακών ελέγχων.

Αυτό οδήγησε την Επιτροπή να προβεί σε εκτενή εκτίμηση επιπτώσεων για να καθορίσει τη σωστή προσέγγιση για την αντιμετώπιση των μελλοντικών τελωνειακών προκλήσεων[4] και, βάσει των αποτελεσμάτων αυτής της εκτίμησης επιπτώσεων, υπέβαλε πρόταση εκσυγχρονισμένου τελωνειακού κώδικα της ΕΕ και απόφαση για τα ηλεκτρονικά τελωνεία, στα τέλη του 2005. Ωστόσο, για διάφορους λόγους, ιδίως επειδή η Συνθήκη της Λισαβόνας[5] εισήγαγε νέα νομική αρχιτεκτονική με νέους κανόνες και διαδικασίες σχετικά με τη θέσπιση εκτελεστικών διατάξεων που συνοδεύουν τους βασικούς κανονισμούς, η Επιτροπή υποχρεώθηκε να «αναδιατυπώσει» τον εκσυγχρονισμένο τελωνειακό κώδικα πριν από την προγραμματισμένη ημερομηνία εφαρμογής του.

Ως εκ τούτου, στις 20 Φεβρουαρίου 2012, η Επιτροπή πρότεινε τον ενωσιακό τελωνειακό κώδικα ως αναδιατύπωση του εκσυγχρονισμένου τελωνειακού κώδικα, συμπεριλαμβανομένων άρθρων που εξουσιοδοτούν την Επιτροπή να εγκρίνει λεπτομερείς κανόνες για τη συμπλήρωση και εφαρμογή, οι οποίοι ευθυγραμμίζουν την τελωνειακή νομοθεσία της ΕΕ με τις απαιτήσεις της Συνθήκης της Λισαβόνας.

Ο ΕΤΚ τέθηκε σε ισχύ στις 30 Οκτωβρίου 2013, αλλά μόνο οι εξουσιοδοτήσεις της Επιτροπής άρχισαν να εφαρμόζονται κατά την ημερομηνία αυτή, ενώ οι άλλες διατάξεις του κώδικα άρχισαν να εφαρμόζονται από την 1η Μαΐου 2016. Η Επιτροπή έκανε χρήση των εξουσιοδοτήσεών της κατά την ενδιάμεση περίοδο για την έγκριση των ακόλουθων νομικών πράξεων, οι οποίες μαζί με τον κώδικα αποτελούν τη νομική δέσμη του ΕΤΚ:

i. την «κατ' εξουσιοδότηση πράξη» για τον ΕΤΚ,[6] η οποία συμπληρώνει ορισμένα μη ουσιώδη στοιχεία του κώδικα·

[4] SEC(2005)1543

[5] ΕΕ C 306 της 17.12.2007, σ. 1–271

[6] Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2015/2446 της Επιτροπής, της 28ης Ιουλίου 2015, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά λεπτομερείς κανόνες σχετικούς με ορισμένες από τις διατάξεις του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 343 της 29.12.2015, σ. 1)

ii. την «εκτελεστική πράξη» για τον ΕΤΚ,[7] η οποία καθορίζει ενιαίους διαδικαστικούς κανόνες για την εφαρμογή του ΕΤΚ·
iii. τη «μεταβατική κατ' εξουσιοδότηση πράξη» για τον ΕΤΚ, [8] που προβλέπει εναλλακτικά μέσα ανταλλαγής και αποθήκευσης τελωνειακών πληροφοριών για όσο διάστημα δεν λειτουργούν τα ηλεκτρονικά συστήματα του ΕΤΚ· και
iv. το «πρόγραμμα εργασίας» του ΕΤΚ[9], το οποίο έλαβε τη μορφή εκτελεστικής απόφασης της Επιτροπής, όπου καθορίζεται ο προγραμματισμός των πληροφοριακών συστημάτων.

Επιπλέον, έπειτα από συνεχή διάλογο με εκπροσώπους του εμπορίου, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα κράτη μέλη, κατά τον οποίο εντοπίστηκαν ορισμένα τεχνικά ζητήματα, η Επιτροπή, μαζί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, ενήργησαν αμελλητί για την αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων, θεσπίζοντας τις ακόλουθες τροπολογίες στη νομοθετική δέσμη, πριν ακόμη από την εφαρμογή των νέων κανόνων:

v. Δύο τροπολογίες στην κατ' εξουσιοδότηση πράξη του ΕΤΚ:

- Η μεταβατική κατ' εξουσιοδότηση πράξη τροποποίησε την κατ' εξουσιοδότηση πράξη για να διασφαλίσει την ομαλή μετάβαση από τον κοινοτικό τελωνειακό κώδικα στον ΕΤΚ την 1η Μαΐου 2016[10]. Διαπιστώθηκε ότι ορισμένες διατάξεις της κατ' εξουσιοδότηση πράξης δεν μπορούν να εφαρμοστούν έως ότου τα πληροφοριακά συστήματα τεθούν σε πλήρη λειτουργία και, ως εκ τούτου, απαιτούνταν ορισμένα μεταβατικά μέτρα όχι μόνο στον ΕΤΚ, αλλά και στην κατ' εξουσιοδότηση πράξη, ώστε να καταστεί δυνατή η συνέχιση της χρήσης συστημάτων με βάση το χαρτί ή εναλλακτικών συστημάτων έως ότου τα πληροφοριακά συστήματα καταστούν λειτουργικά.
- Διορθώθηκαν δύο διατάξεις[11] της κατ' εξουσιοδότησης πράξης του ΕΤΚ, στις οποίες έγινε εκ παραδρομής παράλειψη μιας διάταξης διευκόλυνσης που περιελάμβανε ο ΚΤΚ. Η διόρθωση διασφαλίζει τη συνέχιση του τεκμηρίου δήλωσης προσωρινής εισαγωγής ή επανεξαγωγής στην περίπτωση τουριστικής κίνησης και ορισμένων συγκεκριμένων εμπορευμάτων, όπως παλετών, εμπορευματοκιβωτίων και πλοίων και αεροπλάνων που διέρχονται από το τελωνειακό έδαφος. Όσον αφορά ειδικότερα τα αεροσκάφη που διέρχονται

[7] Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2015/2447 της Επιτροπής, της 24ης Νοεμβρίου 2015, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής ορισμένων διατάξεων του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 343 της 29.12.2015, σ. 558)

[8] Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2016/341 της Επιτροπής, της 17ης Δεκεμβρίου 2015, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά μεταβατικούς κανόνες για ορισμένες διατάξεις του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα για τις περιπτώσεις που τα σχετικά ηλεκτρονικά συστήματα δεν έχουν τεθεί ακόμη σε λειτουργία και την τροποποίηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2015/2446 (ΕΕ L 69 της 15.3.2016, σ. 1)

[9] Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2016/578 της Επιτροπής, της 11ης Απριλίου 2016, για την εκπόνηση του προγράμματος εργασιών σχετικά με την ανάπτυξη και εγκατάσταση των ηλεκτρονικών συστημάτων που προβλέπεται στον ενωσιακό τελωνειακό κώδικα (ΕΕ L 99 της 15.4.2016, σ. 6), η οποία αντικατέστησε την παλαιότερη έκδοση του προγράμματος εργασίας που περιλαμβάνεται στην εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2014/255 της Επιτροπής, της 29ης Απριλίου 2014 (ΕΕ L 134 της 7.5.2014, σ. 46 έως 53)

[10] Η μεταβατική κατ' εξουσιοδότηση πράξη τροποποίησε τα άρθρα 2, 3, 104, 106, 112, 113, 128, 138, 141, 144, 146, 181 και 184 της κατ' εξουσιοδότηση πράξης και πρόσθεσε τα άρθρα 122α, 124, 124α, 126, 126α και 129α έως 129δ

[11] Με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/651 της Επιτροπής, της 5ης Απριλίου 2016 (ΕΕ L 111 της 27.4.2016, σ. 1) διορθώθηκαν τα άρθρα 136 και 141 της κατ' εξουσιοδότηση πράξης του ΕΤΚ

από τα σύνορα της ΕΕ, η υποχρέωση προφορικών ή γραπτών δηλώσεων θα επηρέαζε σοβαρά τη διασυνοριακή κυκλοφορία και την τουριστική διακίνηση.

vi. Τεχνική διόρθωση του παραρτήματος 12 της μεταβατικής κατ' εξουσιοδότηση πράξης[12], που καθορίζει τα έντυπα που πρέπει να χρησιμοποιούνται για τις αιτήσεις και τις άδειες.

Τέλος, τον Απρίλιο του 2016, η Επιτροπή χρησιμοποίησε την εξουσία που της παρέχει το άρθρο 50 του ΕΤΚ για να εκδώσει εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής[13] για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων σχετικά με τον καθορισμό κοινών κριτηρίων και προτύπων κινδύνου για την ανάλυση κινδύνου για λόγους ασφάλειας και προστασίας με σκοπό την εναρμονισμένη εφαρμογή ορισμένων τελωνειακών ελέγχων σύμφωνα με τον ενωσιακό τελωνειακό κώδικα.

β) Στόχοι και νομοθετικό περιεχόμενο

Με γνώμονα τις σύγχρονες ανάγκες, ο ΕΤΚ αποσκοπεί να προσφέρει μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου και ομοιομορφία προς όφελος τόσο των επιχειρήσεων όσο και των τελωνειακών διοικήσεων, να απλουστεύσει τους κανόνες και τις διαδικασίες, να ενισχύσει την αποτελεσματικότητα των τελωνειακών συναλλαγών και να επιτύχει πλήρη αυτοματοποίηση όλων των τελωνειακών καθεστώτων και διαδικασιών. Ταυτόχρονα, ο ΕΤΚ αποσκοπεί στην καλύτερη διασφάλιση των δημοσιονομικών και οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης και των κρατών μελών. Επιπλέον, αποσκοπεί να λάβει υπόψη την εξέλιξη των πολιτικών και της νομοθεσίας σε άλλους τομείς που ενδέχεται να επηρεάσουν την τελωνειακή νομοθεσία, όπως η ασφάλεια και η προστασία των εισαγωγών. Ορισμένες από τις σημαντικότερες νομοθετικές αλλαγές στο πλαίσιο του ΕΤΚ σύμφωνα με τους παραπάνω στόχους είναι οι εξής:

- *Κανένας περιορισμός στο δικαίωμα του τελωνειακού αντιπροσώπου* να παρέχει υπηρεσίες σε κράτος μέλος διαφορετικό από τον τόπο εγκατάστασής του, ώστε να διασφαλίζονται ισότιμοι όροι ανταγωνισμού για τις συναλλαγές που πραγματοποιούνται εντός της τελωνειακής ένωσης.
- *Εναρμονισμένοι κανόνες λήψης αποφάσεων* από τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένης της έκδοσης αδειών από τα τελωνεία. Αυτό έχει ως στόχο να ωφελήσει το εμπόριο αυξάνοντας την προβλεψιμότητα, διευκολύνοντας τις διαδικασίες υποβολής αιτήσεων και εισάγοντας βελτιωμένους και αυστηρότερους κανόνες σχετικά με το δικαίωμα των συναλλασσόμενων να εισακούονται πριν από τη λήψη μιας επιζήμιας απόφασης.
- *Νέες απλουστεύσεις των διαδικασιών εκτελωνισμού.* Τα κριτήρια των εγκεκριμένων οικονομικών φορέων (ΕΟΦ) μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να καθοριστεί κατά πόσον οι μη εγκεκριμένοι οικονομικοί φορείς μπορούν να επωφεληθούν από ορισμένες απλουστεύσεις, ενώ άλλες απλουστεύσεις είναι διαθέσιμες μόνο στους ΕΟΦ:
  - Οι απλουστεύσεις στις οποίες ισχύουν ορισμένα ή όλα τα κριτήρια για τους ΕΟΦ περιλαμβάνουν τις εξής: i) Τελωνειακός εκπρόσωπος που επιθυμεί να παράσχει υπηρεσίες σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο στο οποίο είναι

[12] Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2016/698 της Επιτροπής, της 8ης Απριλίου 2016, για τη διόρθωση του μεταβατικού κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού

[13] Εκτελεστική απόφαση C 2016/2422 της Επιτροπής, της 27ης Απριλίου 2016, σχετικά με τον καθορισμό κοινών κριτηρίων κινδύνου για την ανάλυση κινδύνου για λόγους ασφάλειας και προστασίας

εγκατεστημένος, ii) Μειώσεις των συνολικών εγγυήσεων όσον αφορά οφειλόμενους δασμούς, iii) Έγκριση τόπου διαφορετικού από το αρμόδιο τελωνείο για την προσκόμιση των εμπορευμάτων, iv) Άδεια υποβολής τελωνειακών διασαφήσεων με τη μορφή «εγγραφής στις λογιστικές καταχωρίσεις του διασαφιστή», v) Άδεια απλουστεύσεων που σχετίζονται με τη διαμετακόμιση, vi) Άδεια λειτουργίας μιας εγκατάστασης προσωρινής εναπόθεσης, vii) Άδειες χρήσης ειδικών διαδικασιών (τελωνειακή αποταμίευση, τελικός προορισμός, προσωρινή εισαγωγή και καθεστώς τελειοποίησης προς επανεξαγωγή και τελειοποίησης προς επανεισαγωγή).

- Οφέλη που παρέχονται μόνο στους ΕΟΦ (προς αντιστάθμιση του γεγονότος ότι οι συναλλασσόμενοι που επιθυμούν να αποκτήσουν καθεστώς ΕΟΦ πρέπει πλέον να πληρούν πρόσθετα κριτήρια): i) Ολική ή μερική μείωση της εγγύησης που πρέπει να χορηγηθεί για να επωφεληθούν από αναστολή πληρωμής των δασμών· ii) Κεντρικός εκτελωνισμός, ο οποίος επιτρέπει στους οικονομικούς φορείς να υποβάλλουν διασαφήσεις και να καταβάλλουν τους δασμούς κεντρικά, από τον τόπο εγκατάστασής τους και όχι σε άλλα κράτη μέλη όπου τα εμπορεύματα προσκομίζονται στο τελωνείο· iii) Απαλλαγή από την υποχρέωση προσκόμισης των εμπορευμάτων βάσει της απλούστευσης των λογιστικών καταχωρίσεων των διασαφιστών· iv) «Αυτοαξιολόγηση», η οποία παρέχει σε αξιόπιστους οικονομικούς φορείς τη δυνατότητα να υπολογίζουν το ποσό του καταβλητέου δασμού και να διενεργούν ορισμένους ελέγχους για λογαριασμό των τελωνείων· και v) άδεια διακίνησης εμπορευμάτων σε άλλο κράτος μέλος, ενώ αυτά βρίσκονται ακόμη σε προσωρινή εναπόθεση (δηλαδή πριν από την υπαγωγή τους σε τελωνειακό καθεστώς).

- *Τυποποίηση των κανόνων που εφαρμόζονται στις δεσμευτικές τελωνειακές αποφάσεις σχετικά με τους δασμούς και την καταγωγή:* i) η ισχύς μιας απόφασης που αφορά δεσμευτικές δασμολογικές πληροφορίες (ΔΔΠ) μειώνεται από έξι σε τρία έτη, σύμφωνα με το όριο που ισχύει για τις δεσμευτικές πληροφορίες για την καταγωγή· και ii) η απόφαση ΔΔΠ είναι πλέον δεσμευτική για τον κάτοχο, πράγμα που σημαίνει ότι πρέπει να ενημερώνει τις τελωνειακές αρχές ότι διαθέτει απόφαση ΔΔΠ για τα δηλωθέντα εμπορεύματα, ώστε να αποφεύγονται ενέργειες προς άγραν ΔΔΠ («BTI shopping»).
- *Εισαγωγή υποχρεωτικών εγγυήσεων* για όλα τα τελωνειακά καθεστώτα, προκειμένου να διαφυλαχθούν οι ίδιοι πόροι και τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ, σε συνδυασμό με τη διαθεσιμότητα μειώσεων για πολύ αξιόπιστους οικονομικούς φορείς και απαλλαγών για τους ΕΟΦ.
- *Νέοι κανόνες για θέματα ασφάλειας και προστασίας που απαιτούν πολλαπλές κοινοποιήσεις κατά την είσοδο,* δηλαδή όχι μόνο από τον μεταφορέα αλλά και από τον πράκτορα μεταφορών, ακόμα και από τον παραλήπτη, ευθυγραμμίζοντας έτσι τις ρυθμίσεις με τα διεθνή πρότυπα (π.χ. πλαίσιο προτύπων του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων (ΠΟΤ) για την ασφάλεια και τη διευκόλυνση του παγκόσμιου εμπορίου).
- *Χαλάρωση των κανόνων προσωρινής εναπόθεσης,* συμπεριλαμβανομένης της παράτασης της περιόδου εναπόθεσης στις 90 ημέρες (σε αντίθεση με τις προηγούμενες των 20 ή 45 ημερών, ανάλογα με το αν τα εμπορεύματα μεταφέρθηκαν δια θαλάσσης), καθώς και της δυνατότητας μεταφοράς εμπορευμάτων υπό προσωρινή εναπόθεση μεταξύ εγκαταστάσεων χωρίς διαδικασίες διαμετακόμισης.

- *Συγχώνευση της τελωνειακής «τελειοποίησης προς επανεξαγωγή», της «μεταποίησης υπό τελωνειακό έλεγχο» και των διαδικασιών καταστροφής*. Επιπλέον, ο κάτοχος άδειας για τη χρήση τελωνειακού καθεστώτος διαθέτει πλέον περισσότερο χρόνο για να αποφασίσει αν θα επανεξαγάγει τα τελικά προϊόντα, αν θα τα καταστρέψει ή θα τα θέσει σε ελεύθερη κυκλοφορία.

γ) Ηλεκτρονικά συστήματα

Στο πλαίσιο του ΕΤΚ, η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ οικονομικών φορέων και τελωνειακών αρχών, καθώς και μεταξύ των τελωνειακών αρχών, πρέπει, έως το 2020, να βασίζεται εξ ολοκλήρου σε τεχνικές ηλεκτρονικής επεξεργασίας δεδομένων. Αυτό θεωρείται σημαντικό βήμα προόδου για τη διευκόλυνση του νόμιμου εμπορίου, τη μείωση του διοικητικού φόρτου και τη διασφάλιση της εφαρμογής εναρμονισμένων απαιτήσεων σε ολόκληρη την ΕΕ. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, αναβαθμίζονται ή αναπτύσσονται δεκαεπτά ηλεκτρονικά συστήματα σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που ορίζεται στο πρόγραμμα εργασιών του ΕΤΚ. Τα συστήματα αυτά διακρίνονται σε δύο κατηγορίες: i) δεκατέσσερα διευρωπαϊκά συστήματα που θα αναπτυχθούν ή θα αναβαθμιστούν από την Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων κεντρικών συστημάτων και συστημάτων που διαθέτουν εθνική συνιστώσα η οποία πρέπει να εφαρμοστεί από τα κράτη μέλη· και ii) τρία εθνικά συστήματα που πρέπει να αναπτυχθούν ή να αναβαθμιστούν από τα κράτη μέλη.

Τα δεκατέσσερα διευρωπαϊκά συστήματα (συμπεριλαμβανομένων εκείνων με εθνικές συνιστώσες) διακρίνονται στα εξής:

1. Σύστημα Εγγεγραμμένων Εξαγωγέων - *REX/ΣΕΕ* (νέο): αποσκοπεί στη διάθεση επικαιροποιημένων πληροφοριών τόσο για τους εγγεγραμμένους εξαγωγείς που είναι εγκατεστημένοι σε χώρες του ΣΓΠ (χώρες που επωφελούνται από το σύστημα γενικευμένων προτιμήσεων της ΕΕ που παρέχει προνομιακή πρόσβαση στην αγορά της ΕΕ), όσο και για τους οικονομικούς φορείς της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εξάγουν σε χώρες του ΣΓΠ και σε ορισμένες άλλες χώρες·
2. Δεσμευτικές Δασμολογικές Πληροφορίες – *ΒΤΙ/ΔΔΠ* (αναβάθμιση): στοχεύει στην ευθυγράμμιση με τον ΕΤΚ της βάσης δεδομένων που περιέχει όλες τις δεσμευτικές δασμολογικές πληροφορίες που έχουν εκδοθεί από τις τελωνειακές αρχές των κρατών μελών·
3. Σύστημα τελωνειακών αποφάσεων *(CDS/ΣΤΑ)* (νέο): στοχεύει στην εναρμόνιση σε ολόκληρη την Ένωση των διαδικασιών τελωνειακών αποφάσεων που σχετίζονται με την εφαρμογή της τελωνειακής νομοθεσίας, διευκολύνοντας τις διαβουλεύσεις κατά τη διάρκεια της περιόδου λήψης αποφάσεων και τη διαχείριση της διαδικασίας χορήγησης αδειών·
4. Ομοιόμορφη διαχείριση χρηστών και ψηφιακής υπογραφής – *UUM&DS//ΟΔΧ&ΨΥ ή «Πύλη Εμπορευόμενων της ΕΕ»* (νέο): στοχεύει στην παροχή στους συναλλασσόμενους άμεσης και εναρμονισμένης με την ΕΕ πρόσβασης σε διάφορα ηλεκτρονικά τελωνειακά συστήματα, όπως ορίζεται στον ΕΤΚ·
5. Εγκεκριμένοι Οικονομικοί Φορείς – *ΑΕΟ/ΕΟΦ* (αναβάθμιση): αποσκοπεί στη βελτίωση των επιχειρηματικών διαδικασιών όσον αφορά τις αιτήσεις και τις άδειες των ΕΟΦ, λαμβάνοντας υπόψη τις τροποποιήσεις του ΕΤΚ·
6. Σύστημα Καταχώρισης και Ταυτοποίησης Οικονομικών Φορέων – *EORI/ΣΚΤΟΦ* (αναβάθμιση): στοχεύει στην ελάχιστη αναβάθμιση του υπάρχοντος συστήματος που

επιτρέπει την καταχώριση και τον προσδιορισμό των οικονομικών φορέων της Ένωσης και των τρίτων χωρών που δραστηριοποιούνται σε τελωνειακά θέματα στην Ένωση·

7. Κοινό δασμολόγιο και επιτήρηση – *Επιτήρηση* (αναβάθμιση): αποσκοπεί στην αναβάθμιση, προκειμένου να ευθυγραμμιστεί με τις απαιτήσεις του ΕΤΚ, της υπάρχουσας βάσης δεδομένων που καταγράφει και συγκεντρώνει όλα τα εμπορικά δεδομένα της ΕΕ (εισαγωγές και εξαγωγές) που παρέχονται σε καθημερινή βάση από τις εθνικές τελωνειακές αρχές·

8. Αποδεικτικό Ενωσιακού Καθεστώτος - *PoUS/AEK* (νέο): για την αποθήκευση, διαχείριση και ανάκτηση όλων των διασαφήσεων που παρέχουν οι συναλλασσόμενοι για να αποδείξουν το ενωσιακό καθεστώς των εμπορευμάτων τους·

9. Νέο Μηχανογραφημένο Σύστημα Διαμετακόμισης – *NCTS/ΝΜΣΔ* (αναβάθμιση): ευθυγραμμίζει το υφιστάμενο σύστημα διαμετακόμισης με τις νέες απαιτήσεις του ΕΤΚ, όπως η καταχώριση συμβάντων «επί διαδρομής», η ευθυγράμμιση της ανταλλαγής πληροφοριών με τις απαιτήσεις δεδομένων του ΕΤΚ και η αναβάθμιση και ανάπτυξη διεπαφών με άλλα συστήματα·

10. Αυτοματοποιημένο Σύστημα Εξαγωγών – *AES/ΑΣΕ* (αναβάθμιση τόσο του υφιστάμενου διευρωπαϊκού συστήματος όσο και των υφιστάμενων εθνικών συστημάτων εξαγωγών): αποσκοπεί να εφαρμόσει τις απαιτήσεις του ΕΤΚ σε θέματα εξαγωγών και εξόδου εμπορευμάτων·

11. Τυποποιημένη Ανταλλαγή Πληροφοριών για Ειδικές Διαδικασίες – *INF/ΠΕΔ* (νέο): αναπτύσσει ένα νέο σύστημα για την υποστήριξη και τον εξορθολογισμό των διαδικασιών διαχείρισης δεδομένων και την ηλεκτρονική επεξεργασία των δεδομένων όσον αφορά τα ειδικά καθεστώτα·

12. Κεντρικός Τελωνισμός για Εισαγωγή - *CCI/ΚΤΕ* (νέο): αποσκοπεί στον συντονισμό μεταξύ των σχετικών τελωνείων του χειρισμού των τελωνειακών διασαφήσεων και της άδειας παράδοσης των εμπορευμάτων, ώστε οι οικονομικοί φορείς να μπορούν να εκτελούν κεντρικά τις συναλλαγές τους με τις τελωνειακές αρχές·

13. Διαχείριση Εγγυήσεων – *GUM/ΔΕ* (νέο): αποσκοπεί στη διασφάλιση της κατανομής και της διαχείρισης σε πραγματικό χρόνο, σε ολόκληρη την ΕΕ, των συνολικών τελωνειακών εγγυήσεων που υποβάλλουν οι συναλλασσόμενοι όπου υπάρχει κίνδυνος να μην καταβληθούν οι δασμοί·

14. Σύστημα Ελέγχου Εισαγωγών – *ICS/ΣΕΕ* (αναβάθμιση): αποσκοπεί στην ενίσχυση της ασφάλειας και της προστασίας της αλυσίδας εφοδιασμού μέσω της βελτίωσης της ποιότητας των δεδομένων, της αρχειοθέτησης δεδομένων, της διαθεσιμότητας δεδομένων και της ανταλλαγής δεδομένων όσον αφορά τις συνοπτικές διασαφήσεις εισόδου και τις συναφείς πληροφορίες κινδύνων και ελέγχου.

Τα τρία συστήματα τα οποία τα κράτη μέλη πρέπει να αναπτύξουν ή να αναβαθμίσουν είναι τα εξής:

1. Εναρμόνιση και διευκόλυνση των ειδικών διαδικασιών – *SP/ΕΔ*: τα εθνικά συστήματα θα πρέπει να εφαρμόσουν όλες τις αλλαγές του ΕΤΚ που απαιτούνται για την τελωνειακή αποταμίευση, τον τελικό προορισμό, την προσωρινή εισαγωγή, την τελειοποίηση προς επανεξαγωγή και την τελειοποίηση προς επανεισαγωγή·

2. Γνωστοποίηση Άφιξης, Γνωστοποίηση Προσκόμισης και Προσωρινή Εναπόθεση - *ΝΑ/ΓΑ, ΡΝ/ΓΠ, TS/ΠΕ:* αποσκοπεί στην αυτοματοποίηση των διεργασιών σε εθνικό

επίπεδο όσον αφορά τις γνωστοποιήσεις άφιξης των μεταφορικών μέσων, την προσκόμιση των εμπορευμάτων και τις διασαφήσεις προσωρινής εναπόθεσης, όπως περιγράφεται στον ΕΤΚ, καθώς και στην υποστήριξη της εναρμόνισης μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά την ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ των εμπορικών επιχειρήσεων και των τελωνείων·

3. Εθνικά Συστήματα Εισαγωγών – *NIS/ΕΣΕ*: αποσκοπούν στην εφαρμογή όλων των απαιτήσεων σχετικά με τις διαδικασίες και τα δεδομένα που απορρέουν από τον ΕΤΚ και αφορούν τις εισαγωγές.

3. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

α) Κατάσταση εφαρμογής της νομοθετικής δέσμης για τον ΕΤΚ

Η δέσμη για τον ΕΤΚ εφαρμόστηκε εγκαίρως την 1η Μαΐου 2016. Η Επιτροπή δεν έχει μέχρι στιγμής εντοπίσει σημαντικά προβλήματα στην εφαρμογή της, μολονότι είναι σαφές ότι τόσο τα οφέλη όσο και ο αντίκτυπος του ΕΤΚ θα καταστούν πλήρως εμφανή μόνο όταν αναπτυχθούν όλα τα σχετικά πληροφοριακά συστήματα.

Από την έναρξη ισχύος του ΕΤΚ, η Επιτροπή συνέχισε τη διαδικασία τακτικών συναντήσεων με τα κράτη μέλη και τους εκπροσώπους του εμπορίου, προκειμένου να εντοπίσει και να αντιμετωπίσει τα προβλήματα σχετικά με τη νομοθεσία, να βοηθήσει στην ερμηνεία της και να διερευνήσει τις δυνατότητες περαιτέρω απλούστευσης των διαδικασιών. Αυτή η διαδικασία διαβούλευσης είναι σύμφωνη με τις δεσμεύσεις που ανέλαβε η Επιτροπή στην ανακοίνωσή της σχετικά με την ανάπτυξη της ενωσιακής τελωνειακής ένωσης και τη διακυβέρνησή της[14]. Η Επιτροπή έδινε ανέκαθεν ιδιαίτερη σημασία στην ανάγκη για ρεαλιστικά χρονοδιαγράμματα και στο κόστος και τον γενικό αντίκτυπο των αλλαγών για τα τελωνεία και τις εμπορικές επιχειρήσεις.

Επιπλέον, τα κράτη μέλη και οι εκπρόσωποι του εμπορίου συνεργάστηκαν με την Επιτροπή σχετικά με διάφορα έγγραφα καθοδήγησης που αφορούν την πρακτική εφαρμογή των νέων κανόνων.

Η Επιτροπή έχει συστήσει ορισμένες ομάδες έργου[15] στο πλαίσιο του προγράμματος Τελωνεία 2020, στις οποίες συμμετέχουν τόσο κράτη μέλη όσο και εκπρόσωποι του εμπορίου, προκειμένου να εξετάσουν συγκεκριμένα επιχειρηματικά σενάρια:

- *Ομάδα έργου για τις απλουστεύσεις*, προκειμένου να αναπτυχθούν τα οφέλη της αυτοαξιολόγησης, της εγγραφής στις λογιστικές καταχωρίσεις του διασαφιστή και του κεντρικού τελωνισμού.
- *Ομάδα έργου για τις εισαγωγές χαμηλής αξίας*, προκειμένου να αναλύσει τον καταλληλότερο τρόπο εξασφάλισης ίσων όρων ανταγωνισμού μεταξύ των ταχυδρομικών φορέων και των υπηρεσιών ταχυμεταφοράς, δεδομένης της αύξησης των πωλήσεων στο διαδίκτυο και της επακόλουθης υποχρέωσης των τελωνείων να διασφαλίζουν τους κατάλληλους ελέγχους και την προστασία των πολιτών και των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ χωρίς να παρεμποδίζεται το νόμιμο εμπόριο.

[14] COM/2016/0813 final

[15] Δείτε το μητρώο ομάδων εμπειρογνωμόνων της Επιτροπής στη διεύθυνση http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=search.result&page=1

- *Ομάδα έργου για τη διαμετακόμιση*, για να εργαστεί πάνω στη χρήση του ηλεκτρονικού εγγράφου μεταφοράς (HEM) ως διασάφησης διαμετακόμισης για αεροπορικές ή θαλάσσιες μεταφορές.
- *Ομάδα έργου για τις εγγυήσεις,* προκειμένου να διερευνήσει πώς οι όροι εξασφάλισης ολικής ή μερικής μείωσης του επιπέδου της συνολικής εγγύησης θα μπορούσαν να ανταποκρίνονται καλύτερα στην οικονομική πραγματικότητα.

Επιπλέον, η πιλοτική δοκιμή σε συνδυασμό με το εμπόριο και τα κράτη μέλη βρίσκεται σε εξέλιξη, όπως προβλέπεται από τον ΕΤΚ, προκειμένου να δοκιμαστούν νέες μέθοδοι και να εξευρεθούν καλύτεροι τρόποι αντιμετώπισης των προκλήσεων, όπως αυτές που προκύπτουν από τις αυξημένες πωλήσεις μέσω διαδικτύου, την έλλειψη δεδομένων και την ανάγκη για προσεγγίσεις βάσει συστημάτων.

Αυτή η διαδικασία τακτικού διαλόγου με τα ενδιαφερόμενα μέρη οδήγησε στις εξής περαιτέρω τροποποιήσεις και προσθήκες στη νομική δέσμη του ΕΤΚ από την 1η Μαΐου 2016:

i. Τροποποίηση του άρθρου 136 του ΕΤΚ σχετικά με τα εμπορεύματα που έχουν εγκαταλείψει προσωρινά το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης δια θαλάσσης ή αέρος. Η εν λόγω τροποποίηση[16] ήταν αναγκαία για την εξασφάλιση της δέουσας τελωνειακής επιτήρησης για ορισμένα εμπορεύματα που εισέρχονται στην Ένωση μέσω ενός λιμένα, αλλά συνεχίζουν το ταξίδι τους σε πλοίο μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων προς δεύτερο λιμένα της Ένωσης και εκφορτώνονται μόνο σε αυτόν τον δεύτερο λιμένα. Ως αποτέλεσμα της τροποποίησης, τα εμπορεύματα πρέπει επίσης να προσκομίζονται στο τελωνείο στον εν λόγω δεύτερο λιμένα.

ii. Τροποποίηση της εκτελεστικής πράξης του ΕΤΚ[17] ώστε να προσαρμοστεί καλύτερα η νομοθεσία στις ανάγκες των αρχών και του εμπορίου και να διασφαλιστεί καλύτερα η αποτελεσματική και ομοιόμορφη εφαρμογή των κανόνων. Οι σημαντικότερες τροποποιήσεις που εισήχθησαν κατόπιν αιτήματος εκπροσώπων του εμπορίου μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

   - Οι κανόνες που διέπουν μια μακροπρόθεσμη δήλωση του προμηθευτή διευκρινίστηκαν και απλουστεύθηκαν· Οι εκπρόσωποι του εμπορίου εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για την εκ νέου καθιέρωση της δυνατότητας για τους συναλλασσόμενους να εκδίδουν ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια του έτους ενιαία δήλωση που καλύπτει ολόκληρο το ημερολογιακό έτος·
   - Δόθηκε περισσότερος χρόνος στους εξαγωγείς για να αποκτήσουν αριθμό εγγεγραμμένου εξαγωγέα (REX) (ο οποίος επιτρέπει στους εξαγωγείς να πιστοποιούν οι ίδιοι την καταγωγή των εμπορευμάτων) για τους σκοπούς της εμπορικής συμφωνίας ΕΕ-Καναδά (CETA/ΣΟΕΣ)· και

[16] Κανονισμός (ΕΕ) 2016/2339 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2016, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα, όσον αφορά εμπορεύματα που έχουν εγκαταλείψει προσωρινά το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης διά θαλάσσης ή αέρος (ΕΕ L 354 της 23.12.2016, σ. 32)

[17] Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2017/989 της Επιτροπής, της 8ης Ιουνίου 2017, για τη διόρθωση και τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/2447 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής ορισμένων διατάξεων του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 149 της 13.6.2017, σ. 19 έως 56)

- Οι κανόνες για τον ορισμό του τελωνείου εξόδου σε περιπτώσεις εξαγωγής που ακολουθούνται από τη διαμετακόμιση εμπορευμάτων που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης έχουν βελτιωθεί.

iii. Έκδοση εκτελεστικής πράξης[18] σχετικά με τις τεχνικές ρυθμίσεις για την ανάπτυξη, τη συντήρηση και τη χρήση ηλεκτρονικών συστημάτων για την ανταλλαγή πληροφοριών και την αποθήκευση των εν λόγω πληροφοριών σύμφωνα με τον ενωσιακό τελωνειακό κώδικα. Καθορίζει τους κανόνες που διέπουν το σύστημα τελωνειακών αποφάσεων και το σύστημα ενιαίας διαχείρισης χρηστών και ψηφιακής υπογραφής (βλέπε τμήμα β παρακάτω).

iv. Είναι πιθανό η κατ' εξουσιοδότηση πράξη και η εκτελεστική πράξη να πρέπει να τροποποιηθούν εκ νέου το 2018, ώστε να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα σημεία:

- Νέο *ορισμό του εξαγωγέα* στο άρθρο 1 παράγραφος 19 της κατ' εξουσιοδότηση πράξης, σύμφωνα με τον οποίο ο εξαγωγέας θα εξακολουθήσει να υποχρεούται να είναι εγκατεστημένος στην ΕΕ, αλλά η προϋπόθεση ότι ο εξαγωγέας πρέπει να προσκομίζει τη σύμβαση πώλησης θα καταστεί ελαστικότερη. Οι εκπρόσωποι του εμπορίου υποστηρίζουν ότι ο ισχύων ορισμός δεν αντικατοπτρίζει επαρκώς τα υπάρχοντα επιχειρηματικά μοντέλα, όπως στην περίπτωση που ο πωλητής είναι εγκατεστημένος εκτός της ΕΕ.
- Τροποποίηση των άρθρων 114 και 134 της κατ' εξουσιοδότηση πράξης για την πρόβλεψη διατάξεων ευελιξίας στις τελωνειακές διατυπώσεις που εφαρμόζονται στις συναλλαγές μεταξύ του *ειδικού φορολογικού εδάφους* και της ηπειρωτικής χώρας (δηλαδή στις συναλλαγές εντός ενός μόνο κράτους μέλους).
- Παράταση πέραν της μίας ημέρας εντός της προθεσμίας του άρθρου 115 της κατ' εξουσιοδότηση πράξης για τη δήλωση *εμπορευμάτων που είναι αποθηκευμένα σε χώρο εκτός της εγκατάστασης προσωρινής εναπόθεσης*. Η τροποποίηση θα σχεδιαστεί έτσι ώστε να διασφαλίζεται ότι η χρονική περίοδος είναι πιο διαχειρίσιμη τόσο για τις εμπορικές επιχειρήσεις όσο και για τα τελωνεία, ενώ εξακολουθεί να παραμένει σύντομη ώστε να αποφεύγονται οι καταχρήσεις.
- Τροποποίηση υπάρχουσας διάταξης η οποία απαιτεί να παρέχεται στις τελωνειακές αρχές τρίτων χωρών εκτύπωση του *ημερολογίου αλιείας,* περιλαμβανομένων εμπιστευτικών εμπορικών πληροφοριών, ώστε οι εν λόγω αρχές να μπορούν να πιστοποιούν ότι τα αλιευτικά προϊόντα που μεταφορτώνονται και μεταφέρονται μέσω της χώρας ή του εδάφους τους δεν έχουν παραποιηθεί. Ο κλάδος της αλιείας έχει προειδοποιήσει την Επιτροπή για το πρόβλημα της υποχρέωσης δημοσιοποίησης εμπιστευτικών εμπορικών πληροφοριών σχετικά με τον τόπο αλίευσης, οπότε η τροποποίηση θα πρέπει να διασφαλίζει ότι δεν θα ανταλλάσσονται εμπιστευτικές πληροφορίες που ανήκουν σε σκάφη της ΕΕ.

[18] Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2017/2089 της Επιτροπής, της 14ης Νοεμβρίου 2017, σχετικά με τις τεχνικές ρυθμίσεις για την ανάπτυξη, τη συντήρηση και τη χρησιμοποίηση των ηλεκτρονικών συστημάτων με σκοπό την ανταλλαγή πληροφοριών και την αποθήκευση αυτών των πληροφοριών στο πλαίσιο του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα

- Τροποποίηση της κατ' εξουσιοδότηση πράξης για την αποκατάσταση διάταξης που υπήρχε βάσει της νομοθεσίας για τον ΚΤΚ. Οι εκπρόσωποι του εμπορίου σημείωσαν ότι η δέσμη για τον ΚΤΚ δεν περιέχει καμία διάταξη που να επιτρέπει ειδικά σε κατόχους αδειών για τελική χρήση να *αποθηκεύουν σε μία μόνο δεξαμενή* ενεργειακά προϊόντα που ταξινομούνται σε διάφορες διακρίσεις. Για λόγους που σχετίζονται με τα τεχνικά χαρακτηριστικά των εν λόγω προϊόντων, ο περιορισμός καθιστά στην πράξη αδύνατη τη χρήση τέτοιων αδειών τελικής χρήσης.
- Τροποποίηση του κανονιστικού πλαισίου που ισχύει για τα *αυτοκίνητα που ενοικιάζονται εκτός ΕΕ από κατοίκους της ΕΕ*. Επί του παρόντος, εάν τα αυτοκίνητα δεν φέρουν πινακίδες κυκλοφορίας της ΕΕ, υπόκεινται σε εισαγωγικούς δασμούς όταν εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της ΕΕ (εκτός αν ένας κάτοικος της ΕΕ χρησιμοποιεί ενοικιαζόμενο αυτοκίνητο για να επιστρέψει στον τόπο κατοικίας του). Επειδή αυτό θεωρήθηκε υπερβολικά περιοριστικό όσον αφορά τους κατοίκους της ΕΕ που ενοικιάζουν αυτοκίνητα για σύντομο χρονικό διάστημα, η κατ' εξουσιοδότηση πράξη μπορεί να τροποποιηθεί για να αποκατασταθεί το ζήτημα αυτό.
- Τροποποίηση των κανόνων καταγωγής ώστε να είναι δυνατή η *προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση για τα μεταποιημένα προϊόντα* που έχουν ληφθεί από εισαγόμενα εμπορεύματα τα οποία επίσης πληρούν τις προϋποθέσεις ώστε να τύχουν προτιμησιακής δασμολογικής μεταχείρισης στο πλαίσιο της τελειοποίησης προς επανεξαγωγή. Η τροποποίηση αυτή θα παρέχει στους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς δασμολογική μεταχείριση ισοδύναμη με εκείνη στο πλαίσιο του τελωνειακού καθεστώτος που είναι γνωστό ως μεταποίηση υπό τελωνειακό έλεγχο, όταν ίσχυε ο ΚΤΚ.
- Ορισμένες τροποποιήσεις τεχνικού χαρακτήρα για την καλύτερη προσαρμογή στην κατάσταση των εξαγωγέων των κανόνων σχετικά με την καταχώριση για το ηλεκτρονικό Σύστημα Εγγεγραμμένων Εξαγωγέων.

Εκτός από τις παραπάνω γενικότερες τροποποιήσεις της δέσμης για τον ΕΤΚ, η Επιτροπή χρησιμοποίησε, όπως και στο πλαίσιο του ΚΤΚ, τις αρμοδιότητές της στο πλαίσιο του ΕΤΚ να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις επανειλημμένα για ειδικούς ή τεχνικούς σκοπούς, όπως για τη δασμολογική κατάταξη των εμπορευμάτων και για τις προσωρινές παρεκκλίσεις από τους κανόνες περί προτιμησιακής καταγωγής.

β) Κατάσταση υλοποίησης του προγράμματος εργασιών του ΕΤΚ

Η πρώτη προθεσμία για τη λειτουργία ορισμένων από τα δεκαεπτά πληροφοριακά συστήματα που απαριθμούνται στο πρόγραμμα εργασιών του ΕΤΚ ήταν το 2017 και η προθεσμία αυτή έχει τηρηθεί:

- Την 1η Ιανουαρίου 2017, η Επιτροπή έθεσε σε λειτουργία το Σύστημα Εγγεγραμμένων Εξαγωγέων (REX/ΣΕΕ). Αυτή η νέα βάση δεδομένων περιέχει τα δεδομένα σχετικά με τους εγγεγραμμένους εξαγωγείς στις δικαιούχους χώρες του συστήματος γενικευμένων προτιμήσεων της ΕΕ και ορισμένους εγγεγραμμένους οικονομικούς φορείς στην ΕΕ, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της συμφωνίας ελευθέρων συναλλαγών με τον Καναδά. Αυτό επιτρέπει σε έναν οικονομικό φορέα να ελέγχει αν ένας προμηθευτής είναι εγγεγραμμένος, ώστε να του επιτρέπεται να συντάσσει δηλώσεις καταγωγής και θα επιτρέπει επίσης στις τελωνειακές αρχές της ΕΕ να επικυρώνουν τους αριθμούς REX που παρέχονται στις τελωνειακές διασαφήσεις σε

αντιπαραβολή με την κεντρική βάση δεδομένων. Περίπου 20 000 εξαγωγείς έχουν καταχωριστεί στην ΕΕ και περίπου 11 000 εξαγωγείς έχουν καταχωριστεί στις δικαιούχους χώρες του ΣΓΠ που εφαρμόζουν ήδη το σύστημα. Τα σχόλια που έλαβαν οι οικονομικοί φορείς από τις τελωνειακές αρχές της ΕΕ και από τις αρμόδιες αρχές των δικαιούχων χωρών του ΣΓΠ ήταν πολύ θετικά, χωρίς να έχουν καταγραφεί παράπονα μέχρι στιγμής.

- Τον Οκτώβριο του 2017, η Επιτροπή έθεσε συγχρόνως σε λειτουργία το σύστημα τελωνειακών αποφάσεων και το σύστημα ομοιόμορφης διαχείρισης χρηστών και ψηφιακής υπογραφής (UUM & DS/ΟΔΧ & ΨΥ). Το σύστημα τελωνειακών αποφάσεων αποτελεί σημαντικό βήμα για την εναρμόνιση του τρόπου διαχείρισης των τελωνειακών αδειών και στα 28 κράτη μέλη. Το σύστημα διαθέτει κοινά στοιχεία (πύλη συναλλασσόμενων της ΕΕ, σύστημα διαχείρισης κεντρικών τελωνειακών αποφάσεων και υπηρεσίες αναφοράς πελατών) και εθνικά στοιχεία (εθνική πύλη συναλλασσόμενων και σύστημα διαχείρισης εθνικών τελωνειακών αποφάσεων). Επιτρέπει τη διεκπεραίωση είκοσι δύο τελωνειακών αδειών, όπως αυτές για τις απλουστευμένες δηλώσεις, την κεντρική εκκαθάριση, την τελειοποίηση προς επανεξαγωγή και την τελειοποίηση προς επανεισαγωγή, τις συνολικές εγγυήσεις, την αναστολή πληρωμής, τη διαμετακόμιση και πολλές άλλες. Ο οικονομικός φορέας μπορεί να υποβάλλει τις αιτήσεις χορήγησης αδειών μέσω του συστήματος UUM&DS, το οποίο του επιτρέπει να έχει πρόσβαση στο σύστημα λήψης αποφάσεων.
- Η πρώτη φάση του συστήματος δεσμευτικών δασμολογικών πληροφοριών (ΒΤΙ/ΔΔΠ) ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο του 2017, τον μήνα που είχε τεθεί ως στόχος για την ολοκλήρωση αυτής της φάσης.

Τα περισσότερα από τα άλλα ηλεκτρονικά συστήματα έχουν επίσης δρομολογηθεί για να ολοκληρωθούν κατά τις ημερομηνίες που ορίζονται στο πρόγραμμα εργασιών. Στην πραγματικότητα, αναμένεται ότι έως το 2020 θα έχει ολοκληρωθεί το 80 % περίπου των εργασιών της Επιτροπής σχετικά με τα διευρωπαϊκά συστήματα.

Ωστόσο, έχει επίσης καταστεί σαφές ότι δεν μπορούν να ολοκληρωθούν πλήρως όλα τα συστήματα μέχρι την προθεσμία του 2020. Η προθεσμία αυτή ήταν ανέκαθεν φιλόδοξη, δεδομένης της πολυπλοκότητας του έργου και του κόστους εισαγωγής νέων πληροφοριακών συστημάτων σε ολόκληρη την ΕΕ. Κατά τον καθορισμό της προθεσμίας αυτής, αναμενόταν ότι οι συμπληρωματικοί και εκτελεστικοί κανόνες του ΕΤΚ (η κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η εκτελεστική πράξη και η μεταβατική κατ' εξουσιοδότηση πράξη) θα εγκρίνονταν πολύ σύντομα μετά την έγκριση του ΕΤΚ το 2013, ώστε να μπορούν να ληφθούν υπόψη οι διατάξεις τους στην ανάπτυξη των πληροφοριακών συστημάτων. Ωστόσο, οι συζητήσεις σχετικά με τις συμπληρωματικές και εκτελεστικές διατάξεις χρειάστηκαν πολύ περισσότερο χρόνο από τον αναμενόμενο και οι πράξεις εγκρίθηκαν στην τελική τους μορφή στα τέλη του 2015/αρχές του 2016. Το γεγονός αυτό επέφερε στη συνέχεια καθυστέρηση στην παραγωγή των λειτουργικών προδιαγραφών για τα ηλεκτρονικά συστήματα που αφορούν τις διασαφήσεις και γνωστοποιήσεις, τα οποία βασίζονται στις απαιτήσεις δεδομένων που ορίζονται στα παραρτήματα Β της κατ' εξουσιοδότηση πράξης και της εκτελεστικής πράξης για τον ΕΤΚ. Η πολυπλοκότητα των συστημάτων κατέστη πλήρως εμφανής μετά την ολοκλήρωση αυτών των τεχνικών προδιαγραφών.

Επιπλέον, η εναρμόνιση των απαιτήσεων δεδομένων (δηλ. των δεδομένων που απαιτούν οι τελωνειακές αρχές των κρατών μελών από τους οικονομικούς φορείς) αποδείχθηκε μία από

τις κύριες προκλήσεις για την ανάπτυξη των πληροφοριακών συστημάτων. Η εναρμόνιση των δεδομένων είναι ύψιστης σημασίας για τη διαλειτουργικότητα των διαφόρων ηλεκτρονικών συστημάτων και για την εναρμονισμένη εφαρμογή των νομικών κανόνων. Είναι επίσης ύψιστης σημασίας προκειμένου να διασφαλιστεί η εναρμόνιση με τα διεθνή πρότυπα δεδομένων, όπως αυτό του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων, ώστε να διασφαλιστεί έτσι η διασύνδεση με τα πληροφοριακά συστήματα τρίτων χωρών και να διευκολυνθεί το εμπόριο. Ωστόσο, το εγχείρημα αυτό συνεπάγεται πολύ μεγαλύτερη από την αναμενόμενη επένδυση από χρονική και οικονομική άποψη για τον πλήρη επαναπρογραμματισμό ορισμένων από τα υπάρχοντα ηλεκτρονικά συστήματα.

Μια άλλη πρόκληση είναι ότι, καθώς τα ηλεκτρονικά συστήματα είναι στενά συνδεδεμένα μεταξύ τους, είναι σημαντικό να εφαρμόζονται με τη σωστή σειρά (αλληλουχία), έτσι ώστε να διασφαλίζεται ότι τηρούνται οι αλληλεξαρτήσεις και ότι οι αλλαγές για τις διοικήσεις και τις εμπορικές επιχειρήσεις εισάγονται με δομημένο και συνεκτικό τρόπο.

Ιδιαίτερα προβλήματα προκύπτουν σε σχέση με την αναβάθμιση του Συστήματος Ελέγχου Εισαγωγών (ΣΕΕ). Το σύστημα αυτό σχεδιάστηκε ως απάντηση στις ανησυχίες για την ασφάλεια μετά τις επιθέσεις της 11ης Σεπτεμβρίου και στο πλαίσιο των προτύπων για το διεθνές εμπόριο που υποστηρίζει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τελωνείων. Απαιτεί από τους μεταφορείς να αποστέλλουν ηλεκτρονικά ορισμένο αριθμό δεδομένων στο τελωνείο πρώτης εισόδου της ΕΕ πριν από την είσοδο των εμπορευμάτων στο έδαφος και, στις περισσότερες περιπτώσεις, ακόμα και πριν το εμπόρευμα εγκαταλείψει τη χώρα εξαγωγής. Ο στόχος στο πλαίσιο του ΕΤΚ είναι η βελτίωση του υφιστάμενου ΣΕΕ. Το «ΣΕΕ2» θα εισήγαγε, για παράδειγμα, ένα ευρωπαϊκό κεντρικό αποθετήριο ώστε να καθίσταται δυνατή η συλλογή υψηλής ποιότητας εκ των προτέρων πληροφοριών σχετικά με το φορτίο σε πραγματικό χρόνο· η πρόβλεψη πολλαπλών γνωστοποιήσεων (δηλαδή, όχι μόνο ένας μεταφορέας, αλλά και ένας εισαγωγέας, παραλήπτης ή άλλα συναφή πρόσωπα θα μπορούσαν να παράσχουν τα απαραίτητα στοιχεία για τα εμπορεύματα που εισέρχονται στην τελωνειακή ένωση)· η πρόβλεψη εναρμονισμένης διεπαφής συναλλασσόμενων που θα επιτρέπει στους οικονομικούς φορείς να υποβάλλουν εκ των προτέρων πληροφορίες για το φορτίο με τυποποιημένο και εναρμονισμένο τρόπο· και η παροχή εργαλείων που θα βοηθήσουν τις τελωνειακές αρχές να ελέγχουν, για σκοπούς διαχείρισης κινδύνων, τους μεγάλους όγκους πληροφοριών που αποθηκεύονται στο αποθετήριο. Ωστόσο, έχει καταστεί σαφές ότι οι εργασίες που απαιτούνται στο πλαίσιο του ΣΕΕ είναι πολύ περισσότερες από τις αναμενόμενες, ιδίως λόγω των υψηλών απαιτήσεων ασφαλείας για τα δεδομένα στο κεντρικό αποθετήριο, του υψηλού λειτουργικού κόστους, της προαναφερθείσας ανάγκης εναρμόνισης των απαιτήσεων δεδομένων και της ανάγκης για περισσότερες κοινές λειτουργίες σε επίπεδο ΕΕ, ώστε να μειωθεί η απαίτηση για παράλληλες δαπανηρές εθνικές επενδύσεις.

γ) Επόμενα βήματα

Η Επιτροπή θα συνεχίσει τη διαδικασία τακτικής συζήτησης με τα κράτη μέλη και τις επιχειρήσεις, προκειμένου να διασφαλίσει ότι ο ΕΤΚ *διευκολύνει το εμπόριο*. Η απλούστευση της τελωνειακής νομοθεσίας και των διαδικασιών που εισήγαγε ο ΕΤΚ έχει ήδη θετικό αντίκτυπο και έγινε ευρέως αποδεκτή από τους οικονομικούς φορείς. Ωστόσο, ορισμένοι υποστηρίζουν ότι ο ΕΤΚ δεν επαρκεί για τη διευκόλυνση του εμπορίου. Υπογραμμίζουν ότι το καθεστώς ΕΟΦ είναι πλέον υποχρεωτικό για τη διασφάλιση ορισμένων απλουστεύσεων και ότι αυτό θα θέσει σε μειονεκτική θέση τις μικρές επιχειρήσεις που δεν έχουν τη δυνατότητα να επενδύσουν στην εξασφάλιση του καθεστώτος ΕΟΦ, μολονότι οι επιχειρήσεις ζήτησαν ορισμένα ειδικά οφέλη για τους ΕΟΦ με αντάλλαγμα την προσπάθεια των εμπλεκόμενων οικονομικών φορέων να αποκτήσουν άδεια ΕΟΦ και την επένδυσή τους σε

αυτή την προσπάθεια. Πολλοί εκπρόσωποι του εμπορίου επισημαίνουν επίσης ότι θα χρειαστεί πολύς χρόνος για να γίνουν πλήρως αισθητά τα οφέλη του ΕΤΚ, λόγω των μακρών μεταβατικών περιόδων που επιτρέπονται για τη συνέχιση της συνύπαρξης συστημάτων με βάση το χαρτί σε ορισμένα κράτη μέλη, ενώ άλλα ζητούν μεγαλύτερες μεταβατικές περιόδους για την ολοκλήρωση όλων των νέων ηλεκτρονικών απαιτήσεων. Επιπλέον, ορισμένοι εκπρόσωποι του εμπορίου επισημαίνουν τις συνεχιζόμενες διαφορές μεταξύ κρατών μελών όσον αφορά την ερμηνεία των κανόνων.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει επίσης να εργάζεται σε στενή διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη *για τον εντοπισμό σφαλμάτων και τεχνικών ανωμαλιών* στη νομοθετική δέσμη. Οι νομικές πράξεις για τον ΕΤΚ είναι άνω των 2 000 σελίδων και, ως εκ τούτου, αναπόφευκτα θα εξακολουθήσουν να απαιτούνται προσαρμογές στη νομοθετική δέσμη. Ο προηγούμενος ΚΤΚ και οι αντίστοιχες εκτελεστικές διατάξεις του απαιτούσαν αρκετές τροποποιήσεις.

Από την πλευρά των τελωνειακών αρχών, αποτελεί κρίσιμης σημασίας καθήκον *η προστασία των εσόδων και η διασφάλιση της ασφάλειας και της προστασίας*. Κατά συνέπεια, πρέπει να συνεχιστούν οι προσπάθειες διασφάλισης της σωστής ισορροπίας μεταξύ των ελέγχων και της διευκόλυνσης του εμπορίου, και γρήγορης αντιμετώπισης τυχόν προβλημάτων όσον αφορά το εν λόγω θέμα. Η εργασία αυτή θα συνεπάγεται συνεχή εντατική συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και τις υπηρεσίες της Επιτροπής που είναι αρμόδιες για την προστασία των ιδίων πόρων της ΕΕ και για την καταπολέμηση της απάτης.

Όσον αφορά τα *ηλεκτρονικά συστήματα του ΕΤΚ*, η Επιτροπή πιστεύει ότι είναι απαραίτητο να παραταθεί η προθεσμία για ορισμένα συστήματα, προκειμένου να διασφαλιστεί η ομαλή εφαρμογή των άλλων μέχρι το 2020 που έχει τεθεί ως ημερομηνία-στόχος. Τα κράτη μέλη και οι επιχειρήσεις χρειάζονται ρεαλιστικά χρονοδιαγράμματα και ασφάλεια δικαίου όσον αφορά τις ρυθμίσεις για την ανταλλαγή και την αποθήκευση των τελωνειακών πληροφοριών, και χρειάζονται κατά μέσο όρο δύο έτη για τη διευθέτηση κάθε ηλεκτρονικού συστήματος. Εάν ορισμένα συστήματα είναι πιθανό να μην έχουν εφαρμοστεί έως την εν λόγω ημερομηνία, αυτό πρέπει να αποσαφηνιστεί έως το 2018 και πρέπει να προβλεφθεί βεβαιότητα σχετικά με τους νομικούς κανόνες που θα ισχύουν ελλείψει τέτοιων συστημάτων.

Κατά συνέπεια, η Επιτροπή προτείνει τα εξής:

i) Θα πραγματοποιήσει ενδιάμεση αξιολόγηση του ΕΤΚ έως τα τέλη του 2021 και θα διεξαγάγει ολοκληρωμένο έλεγχο καταλληλότητας μόλις τεθούν σε εφαρμογή όλα τα ηλεκτρονικά συστήματα. Ο έλεγχος καταλληλότητας θα επιτρέψει στην Επιτροπή να αποφασίσει μακροπρόθεσμα αν πρέπει να πραγματοποιηθούν σημαντικές αλλαγές πολιτικής ώστε ο ΕΤΚ να εξακολουθήσει να είναι κατάλληλος για τον σκοπό αυτό σε ένα παγκόσμιο εμπορικό περιβάλλον και προκειμένου να εξακολουθήσει να διασφαλίζει κατάλληλη ισορροπία μεταξύ της διευκόλυνσης του εμπορίου και των ελέγχων.

ii) Πριν διεξαχθεί ο έλεγχος καταλληλότητας, η Επιτροπή μπορεί να συνεχίσει να υποβάλλει προτάσεις για ενδεχόμενες διορθώσεις ή τεχνικές τροποποιήσεις της νομικής δέσμης του ΕΤΚ που καθίστανται αναγκαίες για τη διασφάλισης της συνεχούς ομαλής λειτουργίας του νομοθετικού πλαισίου.

iii) Η Επιτροπή θα εξετάσει το ενδεχόμενο κατάθεσης νομοθετικής πρότασης στις αρχές του 2018 για παράταση της προθεσμίας για τη συνέχιση εφαρμογής μεταβατικών ρυθμίσεων όσον αφορά τον περιορισμένο αριθμό ηλεκτρονικών συστημάτων που δεν μπορούν να τεθούν

πλήρως σε εφαρμογή έως την προθεσμία του 2020. Στη συνέχεια, θα ακολουθήσει εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής με αντίστοιχη επικαιροποίηση του προγράμματος εργασιών. Αυτή τη στιγμή, τα συστήματα για τα οποία φαίνεται ότι θα απαιτηθούν περαιτέρω εργασίες μετά το 2020 είναι τα εξής:

- οι αναβαθμίσεις του Συστήματος Ελέγχου Εισαγωγών (ICS/ΣΕΕ), του Νέου Μηχανογραφημένου Συστήματος Διαμετακόμισης (NCTS/ΝΜΣΔ) και του Αυτοματοποιημένου Συστήματος Εξαγωγών (AES/ΑΣΕ) συν η συνιστώσα εξαγωγών του Συστήματος Ειδικών Διαδικασιών· και
- η καθιέρωση των συστημάτων Κεντρικού Τελωνισμού για Εισαγωγή (ΚΤΕ), Αποδεικτικού Ενωσιακού Καθεστώτος (ΑΕΚ) και Διαχείρισης Εγγυήσεων (ΔΕ).

Η Επιτροπή διαβουλεύθηκε με τα κράτη μέλη σχετικά με τα εν λόγω ηλεκτρονικά συστήματα για τα οποία θα απαιτηθούν περαιτέρω εργασίες και κατάρτισε αυτόν τον προσωρινό προγραμματισμό βάσει των απαντήσεων που έλαβε από τα κράτη μέλη. Επίσης, πραγματοποίησε διαβουλεύσεις με εκπροσώπους του εμπορίου κατά τις τακτικές συνεδριάσεις της Ομάδας Εμπορικών Επαφών, στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι διαφόρων επαγγελματικών ενώσεων.

4. ΑΣΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΚΑΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

Σύμφωνα με το άρθρο 284 του ΕΤΚ, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 290 της ΣΛΕΕ, προκειμένου να συμπληρώσει ή να τροποποιήσει ορισμένα μη ουσιώδη στοιχεία του κανονισμού για τον ΕΤΚ, για περίοδο πέντε ετών με έναρξη την 30ή Οκτωβρίου 2013. Το άρθρο 284 παράγραφος 2 απαιτεί από την Επιτροπή να καταρτίσει έκθεση που θα υποβληθεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, σχετικά με τη χρήση της εν λόγω εξουσίας έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων. Η Επιτροπή οφείλει να συντάξει την έκθεση το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη της πενταετούς περιόδου, δηλαδή έως τις 30 Ιανουαρίου 2018.

Ο ΕΤΚ εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να εγκρίνει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με τις ακόλουθες διατάξεις: Άρθρα 2, 7, 10, 20, 24, 31, 36, 40, 62, 65, 75, 88, 99, 106, 115, 122, 126, 131, 142, 151, 156, 160, 164, 168, 175, 180, 183, 186, 196, 206, 212, 216, 221, 224, 231, 235, 253, 265 και 279.

Έως τον Νοέμβριο του 2017, η Επιτροπή άσκησε τέσσερις φορές την εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων (βλέπε σημείο 2.α):

α) Για την έκδοση της κατ' εξουσιοδότηση πράξης[19]. Ο πίνακας του παραρτήματος συνδέει τις διατάξεις της κατ' εξουσιοδότηση πράξης με τις εξουσιοδοτήσεις που εκχωρούνται στην Επιτροπή από τον κώδικα·

β) Για την έκδοση της μεταβατικής κατ' εξουσιοδότηση πράξης του ΕΤΚ[20], με βάση την εξουσιοδότηση του άρθρου 279 του κώδικα·

γ) Για τη διόρθωση των άρθρων 136 και 141 της κατ' εξουσιοδότηση πράξης για τον ΕΤΚ[21] βάσει της εξουσιοδότησης που προβλέπεται στο άρθρο 160 του κώδικα· και

[19] Βλ. υποσημείωση 6
[20] Βλ. υποσημείωση 8

δ) Για τη διόρθωση του παραρτήματος 12 της μεταβατικής κατ' εξουσιοδότηση πράξης για τον ΕΤΚ[22] βάσει της εξουσιοδότησης που προβλέπεται στο άρθρο 279 του κώδικα.

Κατά την εκπόνηση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, η Επιτροπή ζήτησε τη γνώμη όλων των ενδιαφερόμενων μερών, ιδίως των εμπειρογνωμόνων και των οικονομικών φορέων των κρατών μελών από τον εμπορικό, τον εφοδιαστικό και τον επιχειρηματικό τομέα. Οι εμπειρογνώμονες των κρατών μελών και της επιχειρηματικής κοινότητας συζήτησαν και υποστήριξαν τις διατάξεις που περιλαμβάνονται στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις.

Καθ' όλη τη διάρκεια του διαδικαστικού σταδίου και της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, η Επιτροπή διασφάλισε την έγκαιρη και κατάλληλη διαβίβαση των σχετικών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δεν διατύπωσαν αντιρρήσεις ως προς την έκδοση οποιασδήποτε από τις εν λόγω πράξεις.

Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η τελωνειακή νομοθεσία της ΕΕ θα προσαρμόζεται συνεχώς στις τεχνικές απαιτήσεις και την τεχνολογική πρόοδο της τελωνειακής δραστηριότητας, η Επιτροπή κρίνει ότι η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που της έχει εκχωρηθεί από τον ΕΤΚ θα πρέπει να παραταθεί για περαιτέρω περίοδο πέντε ετών, σύμφωνα με το άρθρο 284 παράγραφος 2 του ΕΤΚ.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Με την έκθεση αυτή, η Επιτροπή συμμορφώνεται με το αίτημα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την εκπόνηση έκθεσης σχετικά με την εφαρμογή του ΕΤΚ και την υποχρέωσή της να υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με τη χρήση των εξουσιοδοτήσεων δυνάμει του άρθρου 284 παράγραφος 2 του κανονισμού για τον ΕΤΚ.

Όσον αφορά την εφαρμογή του ΕΤΚ, η Επιτροπή θεωρεί σημαντικό επίτευγμα το γεγονός ότι ο ΕΤΚ που εισήγαγε τόσο σημαντικές αλλαγές δεν αντιμετώπισε σημαντικά νομοθετικά προβλήματα κατά τη διάρκεια των πρώτων δεκαοκτώ μηνών εφαρμογής του. Η διαδικασία τακτικών διαβουλεύσεων με τα κράτη μέλη και τις εμπορικές επιχειρήσεις οδήγησε στην ταχεία επίλυση τυχόν τεχνικών σφαλμάτων που κατέστησαν εμφανή από την έγκριση του κώδικα το 2013. Ταυτόχρονα, είναι σαφές ότι ο αντίκτυπος του ΕΤΚ πρέπει να μελετηθεί πλήρως στο μέλλον, προκειμένου να καθοριστεί αν ο ΕΤΚ έχει εκπληρώσει τους στόχους για τους οποίους σχεδιάστηκε ή απαιτούνται τυχόν προσαρμογές πολιτικής. Η Επιτροπή προτείνει συνεπώς:

- τη διεξαγωγή, έως το 2021, ενδιάμεσης αξιολόγησης του νομικού πλαισίου του ΕΤΚ και των ηλεκτρονικών συστημάτων που έχουν υλοποιηθεί έως τότε·
- τη διεξαγωγή πιο ολοκληρωμένου ελέγχου καταλληλότητας μόλις τεθούν σε εφαρμογή όλα τα ηλεκτρονικά συστήματα·
- τη συνέχιση της υποβολής προτάσεων για διορθώσεις ή τεχνικές τροποποιήσεις της νομικής δέσμης του ΕΤΚ που είναι αναγκαίες για να διασφαλιστεί η συνεχής ομαλή λειτουργία του νομοθετικού πλαισίου·

[21] Βλ. υποσημείωση 11
[22] Βλ. υποσημείωση 12

- την εξέταση υποβολής νομοθετικής πρότασης στις αρχές του 2018 για την τροποποίηση του ΕΤΚ, ώστε να παραταθεί έως το 2025 η περίοδος κατά την οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν μεταβατικές ρυθμίσεις όσον αφορά τις τελωνειακές διατυπώσεις οι οποίες διεκπεραιώνονται από τα πληροφοριακά συστήματα που δεν μπορούν να τεθούν πλήρως σε εφαρμογή έως το 2020·
- την επικαιροποίηση του προγράμματος εργασιών του ΕΤΚ μέσω εκτελεστικής απόφασης της Επιτροπής.

Όσον αφορά τη χρήση της εξουσίας έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που παρέχεται από το άρθρο 284 παράγραφος 2 του ΕΤΚ, η Επιτροπή πιστεύει ότι άσκησε τις εν λόγω εξουσίες με προσήκοντα τρόπο. Ταυτόχρονα, η Επιτροπή θεωρεί ότι αυτή η εξουσιοδότηση θα πρέπει να παραταθεί προκειμένου να είναι σε θέση να προτείνει οποιαδήποτε περαιτέρω μέτρα είναι απαραίτητα για την προσαρμογή της τελωνειακής νομοθεσίας στην τεχνική και τεχνολογική πρόοδο, καθώς και στη δυναμική του εμπορίου.

Η Επιτροπή καλεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να λάβουν γνώση της παρούσας έκθεσης.

Παράρτημα

Εξουσιοδοτικές διατάξεις για τον ΕΤΚ	**Διατάξεις της κατ' εξουσιοδότηση πράξης του ΕΤΚ που θεσπίστηκαν σύμφωνα με την εξουσιοδότηση**
Άρθρο 2	Άρθρα 114, 134, 188
Άρθρο 7 (Μέσα για την ανταλλαγή και τη διατήρηση πληροφοριών και κοινές απαιτήσεις περί δεδομένων)	Άρθρα 2, 3, 4, 9, 19, 21, 38, 39, 40, 82, 85, 86, 87, 92, 93, 94, 95, 96, 116, 124, 124α, 125, 126, 126α, 127, 129α, 129β, 130, 131, 132, 133, 144, 154, 157, 160, 163, 164, 165, 175, 178, 181, 184, 185, 190, 196, 238, 241, 246, 247, 249
Άρθρο 10	Άρθρα 5, 6, 7
Άρθρο 20	Άρθρο 210
Άρθρο 24 (Αποφάσεις σχετικά με την εφαρμογή της τελωνειακής νομοθεσίας)	Άρθρα 5, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 26, 27, 28, 29, 30, 82, 92, 97, 121, 123, 156, 162, 171, 172, 173, 186, 192, 194, 205
Άρθρο 31 (Ανάκληση και τροποποίηση ευνοϊκών αποφάσεων)	Η εξουσιοδότηση δεν έχει ακόμη χρησιμοποιηθεί: Η διάταξη αφορά: 1) τις περιπτώσεις κατά τις οποίες μια ευνοϊκή απόφαση που απευθύνεται σε περισσότερα από ένα πρόσωπα μπορεί να ανακληθεί τόσο για το πρόσωπο που δεν τηρεί υποχρέωση που επιβλήθηκε δυνάμει αυτής της απόφασης, όσο και για άλλα εμπλεκόμενα πρόσωπα· 2) τις εξαιρετικές περιπτώσεις στις οποίες οι τελωνειακές αρχές μπορούν να μεταθέτουν την ημερομηνία κατά την οποία αρχίζει να παράγει αποτελέσματα η ανάκληση ή η τροποποίηση.
Άρθρο 36 (Διαχείριση αποφάσεων που αφορούν δεσμευτικές πληροφορίες)	Η εξουσιοδότηση δεν έχει ακόμη χρησιμοποιηθεί: Η διάταξη αφορά: 1) τις ειδικές περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 34 παράγραφος 7 στοιχείο β) και στο άρθρο 34 παράγραφος 8, σε περιπτώσεις που πρόκειται να ανακληθούν οι δεσμευτικές δασμολογικές πληροφορίες (ΒΤΙ/ΔΔΠ) και οι δεσμευτικές πληροφορίες για την καταγωγή (ΒΟΙ/ΔΠΚ)· 2) τις αναφερόμενες στο άρθρο 35 περιπτώσεις στις οποίες λαμβάνονται αποφάσεις που αφορούν δεσμευτικές πληροφορίες σε σχέση με άλλους παράγοντες, βάσει των οποίων εφαρμόζονται ο εξαγωγικός ή εισαγωγικός δασμός και άλλα μέτρα σχετικά με τις εμπορευματικές συναλλαγές
Άρθρο 40	Άρθρα 23, 24, 25
Άρθρο 62	Άρθρα 31, 32, 33, 34, 35, 36

Άρθρο 65 (Προτιμησιακή καταγωγή)	Άρθρα 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70
Άρθρο 75	Άρθρο 71
Άρθρο 88 (Τελωνειακή οφειλή)	Άρθρα 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 168
Άρθρο 99	Άρθρα 81, 82, 83, 84, 85, 86
Άρθρο 106	Άρθρο 88, 92
Άρθρο 115	Άρθρα 89, 90, 91
Άρθρο 122	Άρθρα 98, 99, 100, 101, 102
Άρθρο 126	Άρθρο 103
Άρθρο 131 (Επιστροφή και διαγραφή)	Άρθρα 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113
Άρθρο 142 (Καθορισμένοι χώροι για την προσκόμιση των εμπορευμάτων που εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της ΕΕ)	Άρθρο 115
Άρθρο 151 (Όροι και άδεια προσωρινής εναπόθεσης)	Άρθρα 115, 116, 117, 118
Άρθρο 156 (Τελωνειακός χαρακτήρας των εμπορευμάτων)	Άρθρα 119, 120, 121, 122, 122α, 128, 129, 129γ, 129δ, 182
Άρθρο 160 (Υπαγωγή των εμπορευμάτων σε τελωνειακό καθεστώς)	Άρθρα 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143
Άρθρο 164	Άρθρο 155
Άρθρο 168 (Απλουστευμένες δηλώσεις)	Άρθρα 145, 146, 147, 183
Άρθρο 175	Άρθρα 148, 248
Άρθρο 180	Άρθρο 149

Άρθρο 183 (EIDR)	Άρθρο 150
Άρθρο 186	Άρθρα 151, 152
Άρθρο 196	Άρθρο 153
Άρθρο 206	Άρθρα 158, 159
Άρθρο 212 (Γενικές διατάξεις σχετικά με τις ειδικές διαδικασίες)	Άρθρα 161, 163, 165, 166, 167, 170, 175, 176, 177, 178, 201, 202, 203, 204, 206, 207, 218, 239, 240, 242, 243
Άρθρο 216	Άρθρα 174, 217, 218, 237
Άρθρο 221	Άρθρα 179, 180
Άρθρο 224	Άρθρο 169
Άρθρο 231	Άρθρα 187, 189
Άρθρο 235 (Ενωσιακή διαμετακόμιση)	Άρθρα 191, 193, 195, 197, 198, 199, 200
Άρθρο 253 (Ειδικές χρήσεις)	Άρθρα 206, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236
Άρθρο 265	Άρθρα 244, 245